

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 26. travnja 2024.
(OR. en)

9372/24
ADD 1

Međuinstitucijski predmet:
2024/0097(NLE)

POLCOM 173
FDI 45

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	26. travnja 2024.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2024) 178 final - ANNEX
Predmet:	PRILOG Prijedlogu odluke Vijeća o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora CETA-e osnovanog Sveobuhvatnim gospodarskim i trgovinskim sporazumom (CETA) između Kanade, s jedne strane, i Europske unije i njezinih država članica, s druge strane, u vezi s donošenjem odluke o utvrđivanju dodatnih pravila o ubrzanim postupcima za rješavanje ulagačkih sporova između ulagatelja i država, posebno za fizičke osobe te mala i srednja poduzeća

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2024) 178 final - ANNEX.

Priloženo: COM(2024) 178 final - ANNEX

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 26.4.2024.
COM(2024) 178 final

ANNEX

PRILOG

Prijedlogu odluke Vijeća

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora CETA-e osnovanog Sveobuhvatnim gospodarskim i trgovinskim sporazumom (CETA) između Kanade, s jedne strane, i Europske unije i njezinih država članica, s druge strane, u vezi s donošenjem odluke o utvrđivanju dodatnih pravila o ubrzanim postupcima za rješavanje ulagačkih sporova između ulagatelja i država, posebno za fizičke osobe te mala i srednja poduzeća

PRILOG

Nacrt ODLUKE br. [XX/2024] ZAJEDNIČKOG ODBORA CETA-e

od ...[datum]

o donošenju dodatnih pravila o ubrzanim postupcima za rješavanje ulagačkih sporova između ulagatelja i država, posebno za fizičke osobe te mala i srednja poduzeća

Zajednički odbor CETA-e,

uzimajući u obzir članak 26.1. Sveobuhvatnoga gospodarskog i trgovinskog sporazuma (CETA) između Kanade, s jedne strane, i Europske unije i njezinih država članica, s druge strane („Sporazum”),

budući da je člankom 8.39. stavkom 6. Sporazuma propisano da Zajednički odbor CETA-e razmatra dodatna pravila za smanjivanje financijskog opterećenja tužitelja koji su fizičke osobe ili mala i srednja poduzeća,

uzimajući u obzir Zajednički instrument za tumačenje Sveobuhvatnoga gospodarskog i trgovinskog sporazuma (CETA) između Kanade i Europske unije i njezinih država članica, kojim su se stranke obvezale na praćenje primjene pravila ulaganja, pravodobno hvatanje ukoštac s nedostacima koji se mogu pojaviti i traženje načina na koje se njihova primjena s vremenom može trajno poboljšavati,

težeći poduprijeti uključiv pristup trgovini i ulaganjima kojim se svim segmentima društva nastoji omogućiti da iskoriste gospodarske prilike koje proizlaze iz trgovine i ulaganja,

podsjecajući na izjavu br. 36. Europske komisije i Vijeća Europske unije o „zaštiti ulaganja i sustavu sudova za ulaganja”, koja je unesena u zapisnik Vijeća Europske unije u vezi s potpisivanjem Sporazuma i priložena Odluci Vijeća (EU) 2017/37 od 28. listopada 2016., uključujući obvezu poboljšavanja i olakšavanja pristupa najslabijih korisnika, odnosno malih i srednjih poduzeća i privatnih pojedinaca, mehanizmu za rješavanje ulagačkih sporova utvrđenom Sporazumom,

uzimajući u obzir mišljenje Suda Europske unije u predmetu C-1/17, u kojem se naglašava važnost osiguravanja financijske dostupnosti mehanizma za rješavanje ulagačkih sporova između ulagatelja i država, posebno za mala i srednja poduzeća,

prepoznajući važnost jasnih, transparentnih i uzajamno korisnih pravila za promicanje ulaganja na državnim područjima stranaka,

želeći poduprijeti mala i srednja poduzeća poboljšanjem njihove sposobnosti za sudjelovanje i iskorištavanje prilika koje proizlaze iz Sporazuma,

nastojeći olakšati pristup i mogućnost iskorištavanja prilika koje proizlaze iz Sporazuma i poduprijeti uvjete za puno sudjelovanje u trgovini i ulaganjima na domaćoj, regionalnoj i međunarodnoj razini,

DONIO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.: Područje primjene i cilj

Ovom Odlukom nastoji se povećati dostupnost i smanjiti troškove rješavanja ulagačkih sporova između ulagatelja i država, posebno za fizičke osobe te mala i srednja poduzeća, i to na sljedeće načine:

- (a) utvrđivanjem dodatnih pravila o tome kako ulagatelji, posebno fizičke osobe ili mala i srednja poduzeća, mogu zatražiti pristup ubrzanim postupcima za rješavanje ulagačkih sporova na temelju odjeljka F (Rješavanje ulagačkih sporova između ulagatelja i država) osmog poglavlja (Ulaganja) Sporazuma; i
- (b) utvrđivanjem ubrzanih postupaka za rješavanje ulagačkih sporova na temelju odjeljka F (Rješavanje ulagačkih sporova između ulagatelja i država) osmog poglavlja (Ulaganja) Sporazuma.

Članak 2.: Pristup ubrzanom postupku

1. Ulagatelj iz bilo koje od stranaka može zatražiti pristup ubrzanom postupku za rješavanje ulagačkog spora u skladu s ovom Odlukom. Najkasnije na datum podnošenja zahtjeva na temelju članka 8.23. Sporazuma ulagatelj podnosi zahtjev tuženiku i Sudu. Taj zahtjev mora sadržavati sljedeće informacije
 - (a) informacije o vlasničkoj strukturi ulagatelja i, ako je primjenjivo, poduzeća s lokalnim poslovnim nastanom u čije se ime zahtjev podnosi, ili drugih povezanih osoba;
 - (b) najnovije financijske izvještaje ulagatelja i, ako je primjenjivo, poduzeća s lokalnim poslovnim nastanom u čije se ime zahtjev podnosi;
 - (c) dokaz od tome da je ulagatelj osoba iz jedne od stranaka; i
 - (d) informacije o broju zaposlenika ulagatelja i, ako je primjenjivo, poduzeća s lokalnim poslovnim nastanom u čije se ime zahtjev podnosi.

Ulagatelja se potiče da dostavi sve informacije o tome zašto smatra da je ubrzani postupak primjeren s obzirom na okolnosti zahtjeva.
2. Tuženik u dobroj namjeri razmatra zahtjev iz stavka 1., posebno ako je ulagatelj fizička osoba ili malo ili srednje poduzeće, a tražena odšteta ne premašuje ekvivalent od 40 000 000 SDR. Kad razmatra je li ulagatelj malo ili srednje poduzeće, tuženik uzima u obzir veličinu ulagatelja kao poduzeća, a ako se zahtjev podnosi u ime poduzeća, veličinu tog poduzeća, uključujući sljedeće čimbenike: broj zaposlenika, godišnji promet, vlasničku strukturu i sve druge čimbenike koje tuženik smatra relevantnima¹.
3. Prije donošenja odluke o zahtjevu podnesenom na temelju stavka 1. tuženik može od ulagatelja zatražiti dodatne informacije. Ako tuženik utvrdi problem koji bi mogao utjecati na primjerenost ubrzanog postupka, može o tome obavijestiti ulagatelja i zatražiti potrebne informacije kako bi se taj problem riješio. Stranke u sporu mogu raspraviti o tome bi li se taj problem mogao riješiti produljenjem rokova iz članka 4. i 5. ili poduzimanjem neke druge dogovorene mjere.
4. Tuženik pisanim putem obavješćuje tužitelja i Sud o svojoj odluci o zahtjevu podnesenom na temelju stavka 1. u roku od 45 dana od podnošenja zahtjeva na temelju članka 8.23. Sporazuma, osim ako stranke u sporu dogovore druge rokove za obavješćivanje. Ako tuženik zahtjev odbije, svoju odluku obrazlaže u obavijesti koju šalje tužitelju.

¹ Ako je tuženik Europska unija ili država članica Europske unije, Preporuka Komisije od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (2003/361/EZ) može se uzeti u obzir kad se razmatra je li ulagatelj ili, ovisno o slučaju, poduzeće u čije se ime zahtjev podnosi malo ili srednje poduzeće.

5. U skladu s člankom 8.38. Sporazuma tuženik odmah obavješćuje stranku koja nije stranka u sporu o zahtjevu koji je ulagatelj podnio na temelju stavka 1. i o svojoj odluci na temelju stavka 4.
6. Ako stranke u sporu dogovore ubrzani postupak, na spor se primjenjuje odjeljak F (Rješavanje ulagačkih sporova između ulagatelja i država) Sporazuma, kako je izmijenjen ovom Odlukom.

Članak 3.: Osnivanje Suda

1. O zahtjevu na koji se primjenjuje ubrzani postupak u skladu s člankom 2. stavkom 6. odlučuje samo jedan član Suda.
2. Tog jednog člana Suda imenuje predsjednik Suda među državljanima trećih zemalja i u skladu s načelima iz članka 8.27. stavka 7. Sporazuma, kako je izmijenjen ovom Odlukom, u roku od 30 dana od obavijesti o odluci kojom je tuženik pristao na zahtjev podnesen na temelju članka 2. stavka 4.
3. Taj član Suda mora biti dostupan u rokovima za ubrzani postupak utvrđenima u članku 5.
4. Taj jedini član Suda pridržava se Odluke br. 001/2021 Odbora za usluge i ulaganja od 29. siječnja 2021. o donošenju kodeksa ponašanja za članove Suda, članove Žalbenog suda i medijatore.
5. Ako se na spor primjenjuje članak 13.21. stavak 1. Sporazuma, jedini član Suda odabire se u skladu s načelima iz članka 8.27. stavka 7. i članka 13.21. stavka 2. Sporazuma, kako su izmijenjeni ovom Odlukom.

Članak 4.: Prva sjednica u ubrzanom postupku

1. Jedini član Suda održava prvu sjednicu u roku od 30 dana od osnivanja Suda na temelju članka 3.
2. Taj jedini član Suda održava prvu sjednicu putem videokonferencije, telefonski ili sličnim sredstvom komunikacije, osim ako se s obje stranke u sporu dogovori da će se rasprava održati uživo.

Članak 5.: Postupovni rokovi za ubrzani postupak

1. Osim ako se stranke u sporu dogovore drukčije, u ubrzanom postupku primjenjuju se sljedeći rokovi za pisane podneske i raspravu:
 - (a) tužitelj u roku od 90 dana od prve sjednice podnosi glavni podnesak o meritumu (memorijal) od najviše 150 stranica;
 - (b) tuženik u roku od 90 dana od tužiteljeva glavnog podneska o meritumu u skladu s podstavkom (a) kao odgovor podnosi vlastiti glavni podnesak o meritumu od najviše 150 stranica;
 - (c) tužitelj u roku od 90 dana od tuženikova glavnog podneska o meritumu u skladu s podstavkom (b) dostavlja repliku od najviše 100 stranica;
 - (d) tuženik u roku od 90 dana od tužiteljeve replike u skladu s podstavkom (c) dostavlja odgovor na repliku od najviše 100 stranica;

- (e) stranka koja nije stranka u sporu može u roku od 60 dana od tuženikova odgovora na repliku u skladu s podstavkom (d) podnijeti pisani podnesak o tumačenju Sporazuma na temelju članka 8.38. stavka 2. Sporazuma;
 - (f) jedini član Suda održava raspravu u roku od 120 dana od tuženikova odgovora na repliku u skladu s podstavkom (d);
 - (g) svaka stranka u sporu dostavlja izjavu o troškovima u roku od 30 dana od zadnjeg dana rasprave iz podstavka (f); i
 - (h) jedini član Suda donosi pravorijek što je prije moguće, a u svakom slučaju u roku od 180 dana od zadnjeg dana rasprave iz podstavka (f).
2. Ako tužitelj ne poduzme nikakve korake u postupku, jedini član Suda može mu odobriti razdoblje odgode od najviše 30 dana. Ako se razdoblje odgode ne odobri ili tužitelj ni u tom razdoblju ne poduzme korake, smatra se da je tužitelj povukao svoj zahtjev i obustavio postupak u skladu s člankom 8.35. Sporazuma, kako je izmijenjen ovom Odlukom.
 3. Ako tuženik ne poduzme nikakve korake u postupku, jedini član Suda može mu odobriti razdoblje odgode od najviše 30 dana. Ako se razdoblje odgode ne odobri ili tuženik ni u tom razdoblju ne poduzme korake, tužitelj može zatražiti da jedini član Suda razmotri pitanja koja su mu upućena i donese pravorijek.
 4. Na zahtjev stranke u sporu jedini član Suda može odobriti ograničene zahtjeve za jasno utvrdive dokumente koji su relevantni za predmet i bitni za njegov ishod i za koje stranka u sporu koja ih zahtijeva zna ili ima valjanih razloga vjerovati da postoje i da su u posjedu, skrbi ili pod kontrolom druge stranke u sporu, te prema potrebi prilagođava rokove iz stavka 1.
 5. Nakon savjetovanja sa strankama u sporu jedini član Suda može ograničiti broj, duljinu ili opseg pisanih podnesaka ili pisanih iskaza svjedoka i vještaka.
 6. Na zajednički zahtjev stranaka u sporu jedini član Suda može o sporu odlučiti isključivo na temelju dokumenata koje su podnijele stranke u sporu, bez održavanja rasprave te bez ispitivanja svjedoka ili vještaka ili uz ograničeno ispitivanje svjedoka ili vještaka. Ako jedini član Suda održava raspravu na temelju stavka 1. točke (f), može to učiniti putem videokonferencije, telefonski ili drugim sličnim sredstvom komunikacije.
 7. Jedini član Suda na zajednički zahtjev stranaka u sporu, a najkasnije na datum podnošenja tuženikova glavnog podneska o meritumu iz stavka 1. točke (b), odlučuje da se ova Odluka više ne primjenjuje na zahtjev.
 8. Jedini član Suda može, na zahtjev tužitelja, a najkasnije na datum podnošenja tuženikova glavnog podneska o meritumu iz stavka 1. točke (b), odlučiti da se ova Odluka više ne primjenjuje na zahtjev. Tužitelj snosi troškove postupka koje je tuženik imao u ubrzanom postupku.
 9. Jedini član Suda može, na zahtjev tuženika, a najkasnije na datum podnošenja tuženikova glavnog podneska o meritumu iz stavka 1. točke (b), odlučiti da se ova Odluka više ne primjenjuje na zahtjev ako je tužitelj dostavio lažne ili obmanjujuće informacije koje su bitno utjecale na tuženikovu odluku o pristanku na ubrzani postupak u skladu s člankom 2. stavkom 4. U tom slučaju tužitelj snosi troškove postupka koje je tuženik imao u ubrzanom postupku.

10. Ako na temelju stavka 8. ili 9. jedini član Suda odluči da se ova Odluka više ne primjenjuje na zahtjev i ako se stranke u sporu ne dogovore drukčije, jedini član Suda imenovan na temelju članka 3. imenuje se predsjednikom Suda osnovanog na temelju odjeljka F (Rješavanje ulagačkih sporova između ulagatelja i država) osmog poglavlja (Ulaganja) Sporazuma. Novi Sud osnovan na temelju odjeljka F odlučuje, nakon savjetovanja sa strankama u sporu, kako uzeti u obzir status postupka pokrenutog na temelju ove Odluke.
11. U svim pitanjima povezanim s ubrzanim postupkom koja nisu izričito uređena ovom Odlukom ili Sporazumom, stranke u sporu nastoje dogovoriti primjenjiva postupovna pravila. Ako stranke u sporu ne dogovore primjenjiva postupovna pravila, jedini član Suda može odlučiti o tom pitanju.
12. U skladu s člankom 8.28. Sporazuma stranka u sporu može podnijeti žalbu na pravorijek koji je donio jedini član Suda na temelju stavka 1. točke (h). Provedba žalbenog postupka i postupci za vraćanje predmeta Sudu radi prilagodbe pravorijeka kad je to potrebno uređeni su člankom 8.28. Sporazuma i Odlukom br. 001/2021 Zajedničkog odbora CETA-e od 29. siječnja 2021. o utvrđivanju administrativnih i organizacijskih pitanja povezanih s radom Žalbenog suda.

Članak 6.: Spajanje zahtjeva na temelju ove Odluke

Ako se dva ili više zahtjeva na koje se primjenjuje ubrzani postupak na temelju članka 2. stavka 6. temelje na istoj pravnoj osnovi ili istom činjeničnom stanju i proizlaze iz istih događaja ili okolnosti, stranka u sporu u dobroj namjeri razmatra zahtjev za spajanje tih zahtjeva. Ako se sve stranke u sporu slože, ti se zahtjevi spajaju u skladu s člankom 8.43. Sporazuma.

Članak 7.: Medijacija

1. Tuženik u dobroj namjeri razmatra zahtjev za medijaciju ako je ulagatelj fizička osoba ili malo ili srednje poduzeće, a tražena odšteta ne premašuje ekvivalent od 40 000 000 SDR.
2. Kad razmatra je li ulagatelj malo ili srednje poduzeće, tuženik uzima u obzir veličinu ulagatelja kao poduzeća, a ako se zahtjev podnosi u ime poduzeća, veličinu tog poduzeća, uključujući sljedeće čimbenike: broj zaposlenika, godišnji promet, vlasničku strukturu i sve druge čimbenike koje tuženik smatra relevantnima². Tuženik može od ulagatelja zatražiti dodatne informacije kako bi lakše odredio je li ulagatelj malo ili srednje poduzeće.
3. Članak 8.20. Sporazuma i Odluka br. 002/2021 Odbora za usluge i ulaganja od 29. siječnja 2021. o donošenju pravila o medijaciji koja će primjenjivati stranke u sporu u ulagačkim sporovima primjenjuju se na medijaciju na koju su stranke u sporu pristale na temelju stavka 1.

Članak 8.: Preispitivanje ove Odluke

² Ako je tuženik Europska unija ili država članica Europske unije, Preporuka Komisije od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (2003/361/EZ) može se uzeti u obzir kad se razmatra je li ulagatelj ili, ovisno o slučaju, poduzeće u čije se ime zahtjev podnosi malo ili srednje poduzeće.

Zajednički odbor CETA-e može periodično preispitivati funkcioniranje ove Odluke, uključujući razmatranja iz članka 2. stavka 2. i članka 7. stavka 2., može uzeti u obzir druga kretanja u području poboljšanja sposobnosti fizičkih osoba ili malih i srednjih poduzeća za sudjelovanje i iskorištavanje prilika koje proizlaze iz međunarodne trgovine i ulaganja te prema potrebi revidirati ovu Odluku.

Članak 9.: Vjerodostojni tekstovi

Ova Odluka sastavljena je u po dva primjerka na bugarskom, češkom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grčkom, hrvatskom, latvijskom, litavskom, mađarskom, malteškom, nizozemskom, njemačkom, poljskom, portugalskom, rumunjskom, slovačkom, slovenskom, španjolskom, švedskom i talijanskom jeziku, pri čemu je svaka od tih verzija jednako vjerodostojna.

Članak 10.: Stupanje na snagu

Ova se Odluka objavljuje. Stupa na snagu na dan stupanja na snagu odjeljka F (Rješavanje ulagačkih sporova između ulagatelja i država) osmog poglavlja (Ulaganja) Sporazuma, pod uvjetom da su stranke diplomatskim putem razmijenile pisane obavijesti te time potvrdile da su ispunile potrebne unutarnje zahtjeve i završile potrebne unutarnje postupke.

Sastavljeno u ... dana ...